

Styrande principer

För skol- och förskolelokaler

Kvalitetskriterierna för utbildningslokaler inom Sundsvalls kommun skall utgöra grunden för utformning av lokaler och utemiljöer vid all ny-, om- och tillbyggnad. Med utbildningslokaler avses alla former av lokaler för pedagogisk verksamhet inom barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde. Begreppet utbildningslokal omfattar också den direkta utemiljö som finns relaterad till respektive utbildningslokal.

Organisation

Skoldirektören hyr lokalerna, och tillhandahåller dem sedan åt verksamheten. Lokalfrågor bereds av en lokalförsörjningsgrupp bestående av intendent och lokalstrategen inför beslut av Skoldirektör. I samband med större beslut ska även Skoldirektören föra en dialog med berörd områdeschef. Detta för att säkerställa jämnlighet och effektivitet för hela förvaltningen och säkerställa att besluten är väl förankrade. Vid varje större projekt skall en styrgrupp utses med representanter från centrala BoU och verksamheten.

Styrdokument

Utbildningslokalernas utformning ska ta sin utgångspunkt i skollag, läroplaner och det kommunala verksamhetsuppdraget. Det innebär att de ska vara anpassade för den typ av verksamhet som ska bedrivas i dem. I större ny- och ombyggnadsprojekt skall det bedrivas ett särskilt pedagogiskt utvecklingsarbete tillsammans med CFK (Centrum för kunskapsbildning) och representanter från berörd verksamhetsform. Andra styrande dokument är Lokalplan och Rumsfunktionsprogram. Lokalprogrammet beskriver hur vi vill att en skola eller förskola skall se ut och vad den skall innehålla för lokaler, rumsfunktionsprogrammet beskriver hur lokalerna skall bestyckas.

Syftet är att på detta sätt förenkla och kvalitetssäkra kommande om-, till- och nybyggnadsprojekt. Inför upphandling av nya objekt bör även kriterier för reserverade tomter för utbildningsändamål preciseras. Olika kriterier kan gälla för ny- och ombyggnadsprojekt avseende lokalernas utformning och omfattning.

Kommunikation

Miljön ska skapa förutsättningar för möten, samtal, dialog och kommunikation samt stimulera till socialt samspel.

Logistik, trafik och tillgänglighet

Närhet till allmänna kommunikationer skall vara rådande vid nyetableringar. Säkra skolgårdar för lämning och hämtning, väl avskilt från lastkaj och varutransporter och övrig trafik.

Flexibilitet

Lokalernas utformning och konstruktion ska möjliggöra ett flexibelt nyttjande både i ett kort- och långsiktigt perspektiv. Med detta avses: Generalitet – lokalerna skall utformas så att de medger olika typer av användning, även uthyrning. Föreskole- och skollokaler ska kunna nyttjas av bägge verksamheterna vid behov. Variation – lokalerna ska innehålla ett varierat utbud av rumstyper, rumsstorlekar och inredning/utrustning så att flexibilitet kan uppnås genom omflyttning inom huset.

Ombyggbarhet – planlayout, byggnadsutformning och tekniska system ska planeras med sikte på att ombyggnader lätt ska kunna genomföras utan att kraven på funktion, hållbarhet och kvalitet åsidosätts. Flexibilitet ska gälla även vid arkitektonisk utformning och stå sig över tid. Varje skolområde bör ha en flexibel enhet inom området som kan hantera förändringar av elev- eller barnantalet över tid för respektive skolform inom sitt område.

Samnyttjande

Lokaler för utbildningsverksamhet ska så långt som möjligt även kunna nyttjas för såväl annan kommunal som icke-kommunal verksamhet. Möjlighet till samnyttjande av lokaler ska eftersträvas exempelvis inom skola och barnomsorg, ungdoms- och fritidsverksamhet, bibliotek, idrottshall och andra idrottsanläggningar.

Antal avdelningar och elevantal

Inom förskolan arbetar vi med tre zoner; Tätort, Stad och Landsbygd. Vid etablering i zon tätort är 4 avdelningar i tvåplan normen. Stad, 8-9 avdelningar om förutsättningarna så medger, företrädesvis i två plan i souterräng. Landsbygd efter behov. För centrum och stad arbetar vi efter att ersätta förskolor under 3 avdelningar.

För skolans del gäller minst 200 elever som riktvärde för etablering samt större om-och tillbyggnader. För att långsiktigt upprätthålla en god pedagogisk standard och ekonomiskt hållbar drift på såväl fastigheter som på verksamheten så bör elevantalet per enhet inte understiga 150 elever, om inte särskilda skäl finns. Dessa skäl skall regelbundet utvärderas och/eller omprövas.

Estetik

Lokalerna ska vara estetiskt tilltalande och följa gällande rumsfunktionsprogram. Arkitektur ska spegla värden så som lust, nyfikenhet och akademisk lekfullhet.

Trygghet/säkerhet

Lokalerna skall utformas ur ett trygghetsperspektiv, med god överblickbarhet så att det skapas balans mellan barn och elevers behov av utmaningar och deras säkerhet.

Innemiljö

För att säkerställa en god pedagogisk miljö för barn, elever och personal över tid så skall materialval och metoder hålla hög miljömässig standard. Ergonomi, akustik, ljus och övrig inomhusmiljö skall följa forskning och utveckling.

Utemiljö

Lokalerna ska ha god kontakt med utemiljön, som ska vara utformad så att den möjliggör en god pedagogisk verksamhet. Utemiljön skall sektioneras för att erbjuda olika typer av uteaktiviteter för olika behov och åldrar.

Inkludering

Lokaler och utemiljöer ska möjliggöra inkludering av barn och elever i behov av särskilt stöd, och vara anpassade för olika typer av funktionshinder.

Personal

Utformningen av kontor och administrativa lokaler skall vid nyproduktion erbjuda goda förutsättningar för det pedagogiska arbetet. Vi eftersträvar gemensamma arbetsplatser, utanför klassrummen, för att möjliggöra samarbete och kollegialt lärande. Dessa ambitioner gäller även vid om- och tillbyggnad, men hänsyn måste då tas till rådande omständigheter.

Miljö, hållbarhet och kvalitet

I enlighet med kommunens övergripande direktiv gällande lokaler, så skall god och långsiktig miljö gälla för våra byggnader. Materialval och teknisk utformning skall i alla skeenden taga aktiv hänsyn till miljön, för så väl långsiktig hållbarhet som vistelsemiljö för verksamheten. Vi skall i varje steg eftersträva god kvalitet och hållbara lösningar som ett led i det. Därför är målet att tillfälliga lokaler så fort som möjligt ersätts med permanenta lösningar.

Tillfälliga lösningar

Tillfälliga lösningar skall ha ett slutdatum som skall definieras i och med etableringen. Tillfälliga lokaler fyller två syften; dels att täcka för en tillfällig topp, men också för att parera om tillgången på lokaler understiger behoven. Om en tillfällig lösning tas i bruk, där behovet inte är av tillfällig natur, så skall arbetet med den permanenta lösningen påbörjas parallellt med beslut om den tillfälliga lösningen. Av det följer att längden för tillfälliga lösningar begränsas till tiden det tar att säkerställa en mer permanent lösning.

Prioriteringsordning för investeringar

1. Lokalförsörjning – att tillgången på lokaler motsvarar behoven
2. Arbetsmiljö – att vi tillhandahåller säkra och trygga lokaler
3. Ekonomi – att investera bort kostnader
4. Underhåll – att lokalerna håller en god standard
5. Verksamhetsanpassning – av verksamheten beställda förändringar
6. Övrigt